

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja ce
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Čerbske njedźelске łopjeno

W Budyschinje

11. septembra 1932

Bauzen

16. njedźela po šwjatej Trojizy.

1. Jana 1, 8—10.

Čitach, so wužměwzy bibliju radny knihu šrudobny mje-
nuja, ale so čzi, kotšiz tak abo podobnje rěčza, bibliju nje-
šnaja. Biblija je wjele bóle ta wulka kniha wješela. Mnohe
šłowa sa wješele šłuchaja w bibliji k hłownym šłowam,
kotrež wjele što krócž šo namašaju. W bibliji šteji wjazn
hacž što krócž šłowo wješele, wjazn hacž 175 krócž šłowo
wješelicž šo, wjazn hacž połdra šta krócž šłowo wješely
atd. A tomu te rjane šłowa: Spěwanje wješela, wołanje
wješela, drašta wješela, wolij wješela, wopor wješela, džej
wješela. Šaj pšhes šwjate pišmo klinczi wješele wumože-
neho čłowještwa. Ale je tak, dha dyrbinym tam tež to na-
mašacž, wot čzehož je šo čłowještwo wumohło. A to je hrěch.
To je to šłowo, kotrež dženzka najmjenje płaczi. Drje wo
nim šlyšimym, hdnž k Božemu blidu džemy abo tež pokutny
džeń. Ale tež njedželu je to prawe šłowo. A je hódno, šo
wo nim rěčimym. Dženzka wšchak wo hrěchu wjele wědzecž
njehadža. Na tym šnadž šaleži, šo licžba špowědnym pšchezo
bóle woteběra. Woni hrěch ša něšto wumyšlene džerža, wo-
prawdžity hrěch njeje. A čzi, kotšiz jón pšchidadža, jón ša tak
šty nimaja. Maša wšchelkich šamošwjenjow. Paš praja: Hrěch
mamym wot šwojich štarichich a wótzow. Wón je pšchinaro-
dženn, a tohodla je podarmo, hdnž šo prózujemym, jón wo-
bncž. To šo nam tola njeporadži. Paš praja: To njeje hrěch,
hdnž něšto wošmjemy, šchtož šami nimamym. Kubla šu tak
wšchelašo, tak nješprawnje rosdžělene. Jednym ma wšcho,
mjes tym šo tón druhi nicžo nima. Tón bohaty ma telko, šo
šo jemu wjele wot jeho płodow škašy, a tohodla tola nje-
móže hrěch bncž, hdnž šebi malicžloščze tnyh šamym wošmjemy.
A škoncžnje je dženzka nuša tak wulka, šo dyrbi šebi kóždym
šam pomhacž. Šdžež něšto je, tam ma šo wšacž. Dženzka tež

štat wjazn pomhacž njemóže. Tym najšhudsšim je rentu
škrótiškil. To šo poška, ale tola jenož, hdnž j woběmaj no-
homaj na šemi štejimym a na Boha njemyšlimym, hdnž šmy
materialištojo. Čzi Boži šakon płacžicž njedadža. Ale, lubny
čzitarjo, hrěch je móž a tež dženzka jako tajka šo wopokafa.
Tuta móž ma šo pšchewinncž, njeh mamym ju tež wot šwo-
jich wótzow. Rosdžěle mjes čłowjetami mym ženje wotštro-
nicž njebudžemym, njeh tež hněw nacžinja, pšchetož Bóh je
dopušchcžkil. A njeh je nuša tak wulka hacž chze, ta naž tra-
šchicž njemóže, hdnž šo na Boha špušchcžamym. Našcha naj-
wjetšcha nuša je hrěch: To šłowo njeh šteji we šriedžišnje na-
šcheho rospominanja! Mym šo prašchamym, kaški rosdžěl je
mjes tym, kiž hrěch přeje a tym, kiž hrěch wušnaje?

1. Bjes dwěla šmy wšchity hrěšchizny, pšched Bohom ža-
dym žiwny prawy njeje. Šsmym na hnadu pokafašani. We špo-
wjednym šerlušchu špěwamym: Ach ja šym hrěšchnik khudym, kaž
druym ludžo tudym, ja hrěchi pošnaju, je Knježe Jesu wodaj, mi
trošchtnu pomoz podaj, prošch šwojeho Wótza ša hnadu. To
je špowjedne šmyšljenje. Jenož pokutna wutroba móže tak
špěwacž. Ale šu tola tež tajzny, kotšiz hrěch přeja. A runje,
hdnž na šobucžłowjetow hladaju, móža na tajke myšle
pšchincž. Tak šarišejški na škóštnikow hladajšche a na žlonika.
Jeho hrěch šo mjes tym šthowa a šhubi. Tamnym hrěch šda-
šche šo jemu wjele wjetšchi bncž. Wón šo je šwojimi šakluž-
bami hordžejšche. Přecže hrěcha je pšchezo hordošcž. A Bóh
šteji hordym napšchecžiwu. Šawjedu, šjebaju šo šami. Wo-
ni šo nješnaja. Šich woprawdžity šlaw je jim potajny. Šim
ničtón pomhacž njemóže. Špnta jednym druheho šawjescž,
dha šo tamnym wobara. Pšched špntowarjom šo na šedžbu
šjerje. Wšchitke brónje, kotrež šu jemu k ruzny, trjeba. A tak
šu wuhlady, šo šawjedžerja wotpokafa. Našch Knjes Jesuž
je bróni Božeho šłowa wužiwal. Tak wuštojnje wšchak mym to
njemóžemym, ale wón je nam tola prawy pucž pokafaš. Tón

pať, kiť ſo ſam ſawjedže, da brónej ſ ruki. Roſumny cźlowjek wſchaf to nječini, ale tón, kiť je je ſlepoſcju ſbitny. Wón je ſhubjenn. Je ſo na wopacžny pucž podať, kiť do ſkaženja wjedže. A to je tón, kotryň rjeťnje, ſo žaneho hrěcha nima. Wón bľudži, a dženža ſo ſwět ſ tajkimi mjerwi. A woni cžinja Boha ſa ſharja, a jecho ſłowo w nich njeje. Bože ſłowo je ſwědcženje ſa to, ſo ſu cźlowjekojo hrěchnizy. Wot Sadama ſem hacž do dženžniſcheho cžaja. Jenož w tym ſo ſtary teſtament wot noweho roſejnawa, ſo ma ſo tam cźlowjek ſwojeho hrěcha dla ſhľoſtač, mjes tym ſo ſo nam w nowym teſtamencze ſhľoſtanje jako pruhowanje wopiťuje. Sig-nifikantne je ſłowo ſtareho ſakonja: Kotra duća ſhrěſchi, ta dyrbi wumrjecž, ſa nowy ſakon pať tamne ſłowo: Wotaj jón hiſcže to lěto, hacž jón wobkopam a ponoju, hdy by dzyň pľodny pſchinjeſč. Ale wěrne ſu a woſtanu kaſnje, we kotryňž je cži prajene: To dyrbiſch a tamne njedyrbiſch. Pra-jene je tebi, cźlowjecze, ſchto dobre je, a ſchto ſebi Wóh wot tebjje žada, mjenujzy Bože ſłowo dđeržecž a luboſcž wopoka-ſacž a ſo ponižowacž pſched ſwojim Bohom. Chzeſch ty pra-jicž, ſo Kain hrěſchik njeje? Wotom cžiniſch Boha ſa ſharja, kiť je te Kainej rěčžaf: Je-li ſo dobre budžeſch cžinicž, budžeſch ſpodobny? je-li ſo pať njebudžeſch dobre cžinicž, hrěch wot-pocžuje pſched durjemi. Njeje to wěrne ſłowo, kotrež je Wóh pſches ert pſalmiſty rěčžaf: Schto ſroſumi, kať huſto wón bľud-ži? Wucžicž mje wot potajnych bľudow. Njepſchihľožujeſch pſchiſłowam Salomonowym, hdžež rěka: Prawdoſcž powyſchi lud, ale hrěch je ludži ſkaženje. Kať dha dzyňli Boha ſa ſha-rja ſcžinicž? Je njetrjebawſche, hdyň Jan tón ſchcženik lu-domzam pſchiwoľa: Cžinicze pokutu? Tež Jeſuſa njechamy ſa ſharja ſcžinicž. Wón rjeťnje: Strowi njepotrjebaju lěta-rja, ale ſhori, ja ſym pſchiſchoľ hrěſchnikow k pokucze woľacž a niz prawnych. Luby cžitarjo, tón roſdžěl mjes ſtarym a no-wym teſtamentom je tola jenož tón, ſo ma tam cźlowjek ſwo-jeho hrěcha dla cžerpicž, a ta nuſa je ta, ſo wón ženje doſcž-cžinicž njemóže ſa ſwój hrěch. Tať wón k měrej njeſchiňdže; a ſpyta wón to pſches dopjelňenje ſakonja, dha bórňy ſpóſna-je, ſo ſo jemu to njeporadži. Tutemu njeměrej je naſch Knjes Jeſuſ kónž ſcžinik. Je cžerpik niz ſwojeho hrěcha dla — wón žaneho njemějeſche — ale Bože dla a winowatnych bratrow dla, kotryňž mějeſche ſ Bohom ſjednacž. Teho dla, runje kať pſches jeneho hrěch to ſatamanſtowo na wſchěch cźlo-wjekow je pſchiſchľo, tať je tež pſches jeneho prawdoſcž to prawecžinjenje teho žiwjeňja na wſchěch cźlowjekow pſchi-ſchľo. A žohnowanje jenož tón doſtanje, kiť ſo ſwojich hrě-chow wuſnaje.

2. Dha je wón ſwěrnny a prawy, ſo nam te hrěchi woda-wa a wucžicž nať wot wſchitkeje njeprawdoſcže. Njepraj, luby cžitarjo; Ja ſo njetrjebam ſwojich hrěchow wuſnacž; pſchetož Wóh je tola wſchitke ſnaje. To by runje tať tórňe byľo, kať hdyň by prajicž dzyň: Ja proğycž njetrjebam; pſche-tož njebeſki Wótcžez wě, cžeho potrjebam, prjedny hacž jecho proſchu. Ně, wón dže proſchenny byčž. Na tym wón twoju ponižnoſcž ſpóſnaje. A wuſnacze hrěchow je runje tať nuſne, tež we nim ſo twoja ponižnoſcž jewi. Ale tež tehodla mamy ſo ſpowjedacž, doľež je wjele tajkich, kotſiž to ſa trěbne nje-dđerža. Mjeſa mjes nimi a nami ma ſo jaťnje wotnyfacž; niz tehodla, doľež dzyňli prajicž: Smy pokorni, ponižni hrěchnizy a tamni to njeju. Ně, taťke ſadđerženje w cźlow-ſkim waſchnju njeleži. Se ſwojej ponižnoſcžu ſo pſched dru-himi njewuſtupimny, to na žloniku widžimny, ale wjele bóle ſe ſwojimi ſaľkuźbami, to na ſariſejſkim widžimny. Ale ſwo-je hrěchi wuſnajemy, doľež je potom Wóh ſwěrnny a prawy.

S nim mamy cžinicž. Swoje hrěchi džemy wotbyčž a wot wſchitkeje njeprawdoſcže ſo wucžicžicž. Wón ſam móže hrě-chi wodacž. Cźlowjek to njeſamóže, tež tón najľeſchi a tón najcžicžicžiczi niz. Wuſnajemy pať hrěchi pſched cźlowjekami, dha mamy ſwoju mſdu precž. Smy ju wot cźlowjekow dó-ſtali, a wot Boha nimamy žaneje wocžafacž. Bychmy ſo ſa-ſo ſawjedli, kať hdyň dzyňli ſwój hrěch precž. Luby cžitarjo, mi je, jako bychu tute ſłowa ſa naſch cžaj piťzane byľe. Njech ſu cži, kotſiž hrěch preja, cži bjesbóžni, ty a ja mój tym pſchi-ſľuſchamoj, kotſiž ſwój hrěch wuſnaja a pſchezo ſaſo wuſna-waju. Ale hladaimoj ſo, ſo naſche wuſnacze njeby jenož ſwontowne ertne byľo, pſchetož potom njeſhmój nicžo ľeſchej hacž tamni, ale ſnadž hiſcže hórſchej, mjenujzy ludakaj!
Samjeň!

Khwalcže toh' Knjeſa!

Psalm 148—150.

ſo ſwojim hľožu:

Khwalcže toh' Knjeſa, wſchohomózneho krala wſchej cžejcže!
Wſchitko, wſchě ſtworjenja Jeho, cžejcž Jemu wſchu njeſcže!
Jeho lud ſmy! Khwalbu, cžejcž ſaſpěwajmy
Wěcžnemu kralej wſchej' cžejcže!

Khwalcže toh' Knjeſa, wſchohomózneho krala wſchej cžejcže!
Wſchitko, ſchtož žiwjenje, wodny ma, Jemu cžejcž njeſcže!
Kichecžijenjo wſchitzy nětť ſhromadžcže ſo!
Khwalcže toh' krala wſchej cžejcže!

Khwalcže toh' Knjeſa, wſchohomózneho krala wſchej cžejcže!
Njebo, ſwět ſchěroki, ſemja ow jemu cžejcž njeſcže!
Cherubimny Jeho, wſchě ſeraphimny
Spěwaju kralej wſchej cžejcže!

Khwalcže toh' Knjeſa, wſchohomózneho krala wſchej cžejcže!
Wſchitko, wſchě kraje, wſchě ludny cžejcž Jemu wſchě njeſcže!
Ponižuj ſo pod Jeho ſzeptar tu wſcho,
Khwal Knjeſa, krala wſchej cžejcže!

Khwalcže toh' Knjeſa, wſchohomózneho krala wſchej cžejcže!
Wſchitko, wſchě horny, wſchě doľny cžejcž Jemu wſchu njeſcže!
Najwſchſcheho Knjeſa khwal wſchudžom tu wſcho,
Wěcžneho krala wſchej cžejcže!

J. W.

Šernhutfki jubilej.

(Potracžowanje a kónž.)

Tjeczi džen, pónđzela, bě ſaſo wulki a rjanny džen 200-ľeť-neho miſionſteho jubileja. Bože ſłowo bě jecho naſynk. Kať mohľo to hinať byčž!

Schtož ſcžěhowaſche, bě nowy dopoľas, kať waženny, wita-ny a wſchudžom ſnaty tutón ſkutť Bratrowſkeje gmejny je. Pſchedewſchěm rěčžeſche ſa ſaľku wnyſchnoſcž a ſdobom ſa mi-niſterpreſidentu miniſterialny direktor dr. Wólker-Drježdžan-ſki: Skutť je a wulka ſaľkuźba, kotruž njemóže jej nihtón wjacž, ſo je Bratrowſta zyrkej ſwojich póſłow ſľaľa a ſo ſo njeje daľa ſe žannymi poraťkami wottraſchicž. Poſběhnjenn by, hdyň hladaſch na to, kať a w kaťkim duchu Bratrowſke Miſionſtowo ſkutťuje; wono je tať rjež wujednanje toho, ſchtož ſu wukrajne miſionſtwa ſhrěſchile, kiť mějachu huſto tež ma-teriellne wotpohľady. Wono dawa wſchudžom ruma doſcž ſa wuwicze; wono je kulturny ſkutť, kotryň je po znyľm ſwěcže pſchipoſnaty. Sa wſchě ſaľke wnyſchnoſcže je byľo wjebele, měčž kměčž mjes měſtami ſwojeho kraja měſto, kotrež ma tať

dobře mjeno a sa dobre kraja řobuřtutkuje. Stajnje budže wŕchnořć Herrnhut řařtupowacř, kotreř jenoř řłowo njeřřchi-powjeduje, ale kotreř je teř řřhřřkadni řtutř wěrneho řřche-řćřřianřtwa. Wŕchnořć a teř wón řam řřcheje, řo njeby tu řenje dwělow nařtalo, řa Boře myřle řtutkowacř, ale řo by řtajnje mōřno bylo, řdřerřecř wulle hřřřorřřke herbřtwa. Njeř řo miřřionřřki řtutř teř w 3. lěřřtottku bōle a bōle rořwije! — To bēchu wulřy wařne řłowa — wařne niř jenoř řa Herrnhut! — A tař wuřtupichu tam řařtupjerjo a řařo řařtupjerjo a řecřachu a řwědcřachu wo Herrnhucře a řa Herrnhut, tař de-kan profeřor dr. Thilenius řa Hamburgřku univerřitu, kotrař je we řwojim dřele wřchelako ř miřřionřřřim řtutkowanjom Bratrowřřeje gmejny řwjařana; miřřionarojo řu jej wjele wulřy wařnyř wědomořtnyř dřełow řmōřnili, wořebje miřřio-naraj Dahl a Ribbach. S defanom bēřřtanj tam teř profe-řoraj dr. Meinhof a dr. Frentag, kotrař řtanj řtawaj Bra-trowřřeje gmejny a řřchi Hamburgřkej univerřicře wucřitaj. Po nim řimajře řo defan Barlinřřeje univerřity řłowa. Sa-horjenny řecřeřře wo Herrnhuřřřim řtutkowanjom a wořjewi, řo je univerřita řararja Schulze řa Licentiatu pomjenowala. Tař bu wobēmaj řararjomaj, tutomu a řararjej Müllerej-Małowjelkowiřtemu, kiř řtanj wubjernje řnihi wo Herrnhu-řřim 200lětnym miřřionřřřim dřele napřřakoj, tuto hōbrřke a wařne dřeło cřeřtnje mntowane. řarar Müller bu dře wot Lipřćřanřřeje univerřity řa licentiatu pomjenowany, řař bē to dřen řriedny řrajny biřkop D. Thmels řam wořjewiř. A tu-tnymaj licentiatomaj řřhřřtupi řřecři: miřřionřřřki inřřektor Bechler. řeho pomjenowa Greifřwaldřřa univerřita, řřhřřpō-řnawajo řeho řpiřowacřeřřke dřełka řa miřřionřřtwa, řa kotreř je lětdřeřřatki dřełak. řřōncřnje poręcřa teř hřřhće řařtupjer-řmethođiřřiřřeje řřřwje Nēmřřeje.

řo řřhřřtawny pořřicři jedny ř tutnyř řřōch cřeřtnyř li-cenciatow, Małowjelkowiřřki řarar Müller wulřy wucřenj řřhřednořřh wo tym, řhřōř je Zinzendorf řřhřinořřhowař mi-řřionřřřim řarřhřenjam nařřheho cřařa. —

Teř dřečři njebuchu na tutym dnju, řař dořřla na řřlym řwjedřenju niř, řabyte. Na řrařny m řwjedřenřřim mēřtnje — „Birkenbuřř“ —, hđeř bē dřen řriedny wulka řwjedřen-řřa řhromadřřina, bu řim řjana lěřna Bořa řłuřba wuhoto-wana. W tutej řecřeřře teř miřřionřřřki lětar dr. Dařhley, cřor-nuch, wo bajřach, kotreř w Surimane nałōřuja řa powucřenje a rořwucřenje. Teř juřnoařřikanřřki domorōdny řredar Kro-neberg řecřeřře a to wo wřchelakim ř řuřneje Afriki. Wje-řeje dřečři bē wulle.

řopōdny pořřicři řo nēřhřō wořebite: řwjedřenřřka hra: „Jeřuř je ř dobnćerjom.“ Wona poľařuje ře řwojim 12 wuřtupami řapocřatki Herrnhuřřřeje miřřionřřřeje dřełka hacz do lěta 1734 a řwědcři řřhředewřřhēm wo hōbrřřich cřeřach, ře kotryniř je řo wono mēlo bēdřicř. řra je řo jara řpodobała. Wona bu pod hōlym njebjom hrata. Teř řa tutōn řřecři dřen bē Bōh tōn řnjes řjane wjedro wobradřřil.

Tuto řmōřni teř, řo řo wjecřor hřřhće řjany řonzert po-řawniřtow wuhotowa, ř kotryniř wulki a řjany jubilej wu-řkincřa. řořawniřtojo piřřachu na řwjedřenřřny wobřwětle-ny m Zinzendorfny m namēřcře.

řwjedřen je nimo. Bē to wořřjedř řnjowyř dřaknyř řwjedřenjom wořebity řnjowy dřakny řwjedřen! Wōn je byř teř dřen wuřnywa. A tutōn wuřnyw njewořřtanje bjes Bořeho řohnowanja. Tuto je bylo widomnje ř Herrnhuřřřim miřřionřřřim řtutřom. Wono budže teř dale ř nim. A ny wřhřitny to teř nutryne řřhřejemy a prořny m.

Miřřionřřřki řwjedřen.

S **Wōřlinka** řo nam piřře, řo budžemy lěřřa řwōj mi-řřionřřřki řwjedřen mōř we Wōřlinku řwjedřicř a to njedřelu, 25. řeptembra, popōdny. řerbiřka řwjedřenřřka Bořa řłuř-ba budže $\frac{3}{4}$ hōdř.; řredowacř budže ř. ř. řjerwa. $\frac{1}{4}$ hōdř. řřhřřamřnje řo nēmřřka Bořa řłuřba ř řredowanjom Herrnhuřřřeje miřřionara ř. Kretřřmara. řopōdnja budže w 10 hōdř. řwjedřenřřka Bořa řłuřba řa dřečři. Wřhřitny řřhřečřeljo řnjewoře miřřionřřtwa, a niř jeno tucři, dořřla wřhřitny řu na tutōn řwjedřen tam do Wōřlinka do řjaneje řerbiřeje hōle wutrobnye řřhřeprořřeni. — řa tydřen wořjewi hřřhće Wōřřincřanřřki řnjes řarar daleřheho, teř, řapocřatř Bořich řłuřbom jeliřo řo hřřhće řřhřemēni.

řřřwiny dawř.

We wořadny m řopjenu wulkeho mēřta namata řo nje-dawno wo řřřwiny m dawřu mjes druřim tole wuprajene:

„řřřwiny dawř bu wopor. A kōřdny wopor řtaja cřło-wjełka řřhřed to prařřhēnje, hacz hře tutōn wopor na řo wřacz abo hacz niř. Tu njepomha ničřo, řa řałōřkami prawa řa to pnytacř, teř niř, na to poľařowacř, řo je ř tutym dawřom řřhři-řłuřřhnořć řwjařana. Tu pomha jenoř, řo řapřhřimnjēřh, řo ř pľacřenjom tuteho dawřa řłuřřich nēčřemu, řhřōř je řa ři-wjenje wulřy wařne a řhřōř je řałōřene na woporniwōřć tyř, kiř maja wutrobu řa njo. řwangelřka řřřeje ma we tu-tnyř wulřich nuřach duřře a hōřpodarřtwa nadawř dopjelnicř, kiř řebi řřhřeřo wjazy wot njeje řada. Teř dnyřja řo řredři řwjeřć, řo by řo řtrowe wořadne řiwjenje řdřerřakō. řřřwiny m twary a rumny dnyřja řwēřćene byčř. Wōřobny, kiř řu we řřřwiny m řłuřbje, dnyřja řwoju mřdu dořtawacř. A tuto řřhřeřwědcřenje je řwjařane ř wocřakowanjom, řo je teř we řřřwiny m najwjeřřaha řwěrnōřć a řlutniwōřć domach. Wino-watořcře, kiř tu řu, řař twarřřki dołh a druře, dnyřbi teř řřřeje dopjelnicř. řwangelřka řřřeje řteji we cřeřřim wojowanju řa ewangelřku wěru řřhřečřiwō řřhřeřo řřhřibnywazy m řōłmam bjesbōřnořcře. To wřhřō řada řebi řjenjeřne řredři...

Mny wobrocřamy řo tohōdla ř wutrobje a řwědomny m na-řhřich ewangelřřich wěřjazyř a prořny m, řo bychu řřřwiny m dawř mēli niř jeno řa wořobinřřki wopor, ale teř řa wořobin-řřki řtutř řa řřřeje a řa jeje nadawřki. řenoř hđny řny mny řwōlniwi, tař řwoje winowatořcře dale dopjelnjecř, mōře řřřeje ře řwojim řohnowanja połny m mozami byčř trořřtaw-řka, řłuřowniza a pomozniza řhudnyř a wojowazyř cřłowje-řow duřny po pucřu ř tomu řōnzej, kotryř je Bōh nam wōtny-řkař.“

Nuřa řo wřhřudřom huřa.

řny m ludny czerpjia pod nuřu, kiř je řo nēřkle na řemju a jeje wobydlerjom walika, haj řny m cřłowjeřtwa czerpi. A nařřh řny m lud ř nim, a ř řny m ludom teř nařřh ratařřki lud! Me-runje w tutej nuřy a řřhři tajřich a hinajřřich řřōřřbach je dobre, niř wocři na řemju řłōřicř, ale wokoło řo a do dala — a ř wřřhřinam njebjēřřim hľadacř. A tutym wřřhřinam, ř ko-trnyř nam pomoz řřhřiřdře a ř kotryň nam je pomoz řřhři-řhřla, hľadacř, nuřuje a wabi nař wořebje teř cřař řnjowyř dřaknyř řwjedřenjom. Wokoło řo a do dala hľadacř namōř-wja nař mjes druřim pař teř nuřa, kiř řo wřřhřudřom a tař teř druřdře huřa. řohľadajny m tař ras do řuřnořřłowjanřřkej, hđeř we wotleřanyř wřach teř dořć ratarjom nēmřřeje na-řroda řyđli.

Lišt i tamnych krajinow powjeda tole:

„Borajncz može Cze, štož mam wo hospodařskich wobstejnoscach, kotrež su žama nuša, je wšy podacž. Powšchitkowana kriša, kiž je ratarjowe plody tat wothódnoščila, so njeje možno, je pšchedacž, a i njej škódne scžehwki agrarneje reformy, — t. r. pšchetworjenja ratarškich wobstejnoscžow, — kiž jim jich wjazn hacž 400 dželaczerjam dželo wja, štej sawinowalej, so tež tu dawkow dla cžajachu, štož njebē wjazn tak dolho hacž žo što wē dopomnicž, trjeba bylo. Mjes tym so pšchenža pšchi famošnym štatnym pšcheńcžnym monopolu, — abo lēpje prajijch: tutoho famošneho monopolu dla! — na žubjach leži a žo njechodži pšchedacž, bjereja ratarjam domjazu nadobu, maschiny, grat atd. Dokelž mais 70 dinarow = 5,25 hr. ja dwójny zentnař placži, je njemožne, i teho, štož rola pšchinježn, 400 dinarow dawka ja kóžde jutro wudobycž. Katastrofalne špadowanje škótnych placžijnow je nusu daie a bóle powjetščilo: Sa cželata dawaja 150—200 dinarow — pšchirunaj priedy: 70 dinarow = 5,25 hr.! — Burjo pak tola pšchedawaja, dokelž nješamožēja wudawki ja woczehnjenje cželatom wjazn jwješč. Sa jejo doštanješč 3,5 np., ja dwē tucžnej hužnyž 2,60 hr. Tu a tam mēješche žwójbnj nan ja žyke lēto jeno 500 dinarow = 40 hr. šažluženyž pjenjes. Ženicžka šažlužba, kotraž jim hiščče wošta, bē žnczenje, bēchu žně; tu šažlužichu žebi, na polu dželajo, šnajmjeńšcha pšcheńzu a mais... Hacž žem nježnyž hiščče nicžo wo tym žnyščeli, so žebi w Běłogrodže na podobny šakoń myžla, šajkiž jón Rumunška pšchija: Dokh ratarjow „konvertirowacž“, — tak šnajmjeńšcha wuras wēžywuštojnych rēka; wón čže prajicž: štary dokh do drugeho pšchetworicž, kiž ma druhich wēšo lóžichich wumēnjenjow.

Dobre je, wjedžecž, tak druhdže je! —

Njepowalni.

Evangelški tydženik „Das Evangelische Deutschland“ pišche je Šakšeteje ja žyku Němštku a pšches němške mjesh něhdže tole:

„Poštajenja šakšeho šakonja wo dawkach nabožnyž šjednocženštwow dowola jenicžny žyrtwinj dawč na šaložku štatneho dohódneho dawka. Pšchi nětcžišchich wobstejnoscach je žo i tym licžba tyč, kiž maja po tutym šakonju žyrtwinj dawč dawacž, jara šnižika. Tak bē jich škóncžnje w jenej je wožadow Dšchatžišeho wokriježa, kotraž ma na 1200 evangelškich dušchow, jenož hiščče 16 wožobow, kotrež mējachu žyrtwinj dawč placžicž. Šich wjele wježnyž wožadow je žo pak na pšchipońnacža hódne wajšnyž prózowało, i dobrowólnym žyrtwinym dawanjom narunacž, štož dla šakońškich poštajenjow pobrachowašche na dawkownyž dohódach. Ženož tak je we wjele padach možno bylo, wobarnowacž wožadu pšched pjenježnym škódowanjom. —

My wēmy, so tež w tukhwilu žyrtwine dawanje w Šakšetej njeje hinař šrijadowane, dokelž je dobry nacžišč ja druge šakońške šrijadowanje šakšiki žejm našad štajič, a to i wjetščinu kommunistiškeje, šozialdemokratiškeje a štatneje partaje. Mjech tuta šhwalba šakškich wožadow i dobrym prawom ja wšchē wožady placži, kiž žu nušowane, žebi „i dobrowólnym žyrtwinym dawanjom“ pomhacž, dokelž hewak njemožēja wobštacž! —

A rosmyšlmy žebi wēž prawje: Dobrowólny dawč je tutón dawč jenož pšched tutym „nješbožownym“ šakškim šakonjom a tohodla, ale jenož tohodla tež pšched cžłowjekami.

Hewak pak, a pšchede wšchēm pod morališkim prawom tutón dawč njeje žadny „dobrowólny“. Pšchetož, hdnž žym ja štaw žyrtwje a wožady po žwojej dobrej woli, mam ja tež wšchē dawki a wudawki a nadawki wožady a žyrtwje po žwojim žobu nješč, a mam na kóždy pad žwój džel pšchinošchowacž. „Dobrowólny dawč“ móžu jón pod tutym nahladom jenož w tym wobžahu mjenowacž, hacž ja praju, so žym ja „dobrowólnje“ štaw wožady a žyrtwje.

Tole je žyke wēšta, pšchewidomna a tež šapšchijomna šažada. Džiwacž žo jenož dnrbišč, so hiščče tajny žu, kiž žo komdža, žo jej podwolicž.

Žyrtwej a štat.

W Dipštku žwječži Guštan=Adolšfowe Towarištwo wot 18. hacž 20. šeptembra štolētny jubilej žwojeho škutkowanja a wopominanje 300lētnych žmjertninow wulkeho krala Guštaw=Adolša. Nješapomimny to a budžmy žobu mjes tymi, kiž žwječja, tež i tym, so tež žwoju šcherpattu damy do wulkeho jubilejneho dara ja wulki evangelški šutk!

W Ruškej drje je kommunismus dnrbjal na hospodařškim bitwiščču tu a tam kapitulirowacž a žořacž, ale kommunismus je wobštal pšchi tym kommunismus, mjenuižny bjesbóžny, materiališki. To je to wažnišche a štrašnišche w nim, pšchi wšchēm štrašnym, štož na žebi ma. Ruške nowiny, pišchu, so bu jich w přenim poklēcže 1932 124 Božich domow a modleńnjow šawrēnych. Džel i nich bu do finow pšchetwarjenych, abo tež do twornjow.

Wšchelafe i blifša a šalofa.

W Rańškej Galizijškej, kiž je nětk Pólskej pšchidželena, roščže evangelške hibanje mjes Wukrajinišimi bóle a bóle. Po najnowišchich powješčach je jich tam hižo 39 wožadow. 13 duchowni tam šutkuja a tute wožady šastaruja. Š tutyž 39 wožadow je jich 21 i 8 duchownymi reformirtškeho wušnacža, 18 pak i 5 duchownymi lutherškeho. Sa tute lutherške wožady je Štanizława šrijedžišččo. Tam šutkuje šnaty D. Žočler. Něhdže 20 młodži Wukrajinižny pšchihotuja žo na duchownštwow, a to šwjetščha w mižionškim šeminaru Neudeštelšau. To žu dobre nadžije ja pšchichod Lutherškich. Tola tež reformirtški wotdžel roščže. W meji tutoho lēta n. pšch. šamolwi žo 18 gmejnow pola reformirtškeje žyrtwje i próštwow, so by tež pola nich evangelijon pšchipońjedaka. Tutón reformirtški džel Rańškeje Galizijškeje je žo tež pšchijaštknyš k reformirtškej žyrtwi Pólskeje a šdobom k reformirtškemu šwjaškej žykeho žwēta a je žebi tak žwoje wēšte štejnišččo pšchecžiwow pólskemu štatej wudobnyš.

Šištowanje: Sa 17. po Tr. (šdobom žnjowy džakny žwječžen!) poštaji k. w. šarač. — Sa 18. po Tr.: W. we W. — Sa 19. po Tr.: R. w R. —

Serbske spěwařske

su na předań w Serbskej knihařni w Budyšinje

Šamolštwity redaktor šarač Wyracž to Nošacžizach. — Čžiščč a naškad Ššmolerjež knižicžišččejnje a knihařnje, šap. dr. i wobtw. ruř. w Budyšinje Wulhadža kóždu šobotu a placži šchtwórcžlēmje 108 pjenježtow.